

សៀវភៅមគ្គុទេសក៍ផលិតកម្មពូជស្រូវ

RICE SEED PRODUCTION MANUAL

គម្រោងបង្កើនផលិតភាពកសិកម្មក្នុងតំបន់ទន្លេសាបប៉ែកខាងលិច

AGRICULTURAL PRODUCTIVITY PROMOTION PROJECT IN WEST TONLE SAP
(APPP)

© ទីភ្នាក់ងារសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិនៃប្រទេសជប៉ុន ឆ្នាំ២០១៤ /
2014 Japan International Cooperation Agency

ប្រព័ន្ធផលិតកម្មពូជនៅក្នុងសៀវភៅនេះគឺផ្អែកលើ “បច្ចេកទេសផលិតកម្មពូជដែលបានណែនាំដោយ គម្រោងAPPP” ដែលចងក្រងដោយ
លោក យ៉ូស៊ីតូស៊ី ស៊ីស៊ិយ អតីតជំនាញការផ្នែកខាងគ្រប់គ្រងកសិដ្ឋាននៃទីភ្នាក់ងារJICA។

សៀវភៅមគ្គុទេសក៍ផលិតកម្មពូជស្រូវត្រូវបានរៀបរៀងឡើងដោយគម្រោងបង្កើនផលិតភាព កសិកម្មក្នុងតំបន់ទន្លេសាបប៉ែកខាងលិច (APPP) សហការអនុវត្តន៍ដោយក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ (MAFF) នៃប្រទេសកម្ពុជា និងទីភ្នាក់ងារសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិនៃប្រទេសជប៉ុន (JICA) ។ សៀវភៅនេះគឺគ្រាន់តែជាការបង្ហាត់បង្ហាញ និងណែនាំចំពោះផលិតកម្មពូជស្រូវប៉ុណ្ណោះ និងផ្តល់នូវអំណះអំណានច្បាស់លាស់សំរាប់មន្ត្រីផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម និងប្រជាកសិករ។

ក្នុងនោះសៀវភៅនេះផងដែរត្រូវបានអភិវឌ្ឍន៍ឡើងដោយផ្អែកលើ “ស្តង់ដារពូជជាតិ” នៃ MAFF កម្ពុជា បន្ថែមដោយបទពិសោធន៍នៃការអនុវត្តន៍ជាក់ស្តែងរបស់គម្រោង APPP ជាមួយនិងការពិចារណាយ៉ាងល្អិតល្អន់នូវស្ថានភាពក្សេត្រសេដ្ឋកិច្ចនៅតាមថ្នាក់មូលដ្ឋាន។

ការធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងនូវសន្តិសុខស្បៀងគឺជាការងារអទិភាពរបស់រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ហើយស្រូវគឺជាដំណាំដ៏មានសារៈសំខាន់ទាក់ទងនិងប្រភពថាមពលរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ និងតម្លៃពាណិជ្ជកម្ម។ ក្នុងន័យនេះ ការប្រើប្រាស់ពូជមានគុណភាពគឺត្រូវបាន និងកំពុងក្លាយជាអត្ថប្រយោជន៍ដ៏សំខាន់ដើម្បីបង្កើនផលិតភាព និងទិន្នផលជាមួយនិងការដាំដុះដំណាំស្រូវតាមបែបទំនើបជាមួយគ្នា។

មានប្រធានក្រុមផលិតពូជម្នាក់ក្នុងខេត្តបាត់ដំបងក្រោមជំនួយរបស់គម្រោងបានឈ្នះពានរង្វាន់ “បច្ចេកទេសផលិតកម្មពូជមានគុណភាពខ្ពស់” នៅក្នុងកម្មវិធី “ការប្រលងកសិករឆ្នើមប្រចាំឆ្នាំ ២០១៣” ដែលឧបត្ថម្ភគាំទ្រដោយនាយកដ្ឋានកសិកម្មនៃ MAFF ។ វាជាភាពជោគជ័យមួយក្នុងនាមជាគម្រោងដែលខំប្រឹងប្រែងកែលម្អផលិតកម្មពូជ និងត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។

យើងខ្ញុំសង្ឃឹមថាសៀវភៅនេះនិងជួយក្នុងការប្រើប្រាស់ចំពោះផលិតកម្មពូជស្រូវមានគុណភាពល្អក្នុងការចូលរួមចំណែកដើម្បីនិរន្តរភាពផ្នែកផលិតកម្មពូជស្រូវ។

លោក តាស៊ីអូ ហ្វូជីតា ជំនាញការផ្នែកគ្រប់គ្រងកសិកម្មដ្ឋាន និងផលិតកម្មពូជ
លោក ផៃ ពិសិដ្ឋ ជំនួយការគម្រោង
គម្រោងបង្កើនផលិតភាព កសិកម្មក្នុងតំបន់ទន្លេសាបប៉ែកខាងលិច (APPP)

ធ្វើនៅបាត់ដំបង ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៤ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

អារម្ភកថា

ផ្នែកទី I គម្រោងការនៃផលិតកម្មពូជស្រូវ

1-1 សេចក្តីណែនាំ..... 4

1-2 ការចាត់ចំណាត់ថ្នាក់ពូជស្រូវ..... 5

1-3 ពូជស្រូវណែនាំជាផ្លូវការក្នុងប្រទេសកម្ពុជា..... 6

1-4 ដំណើរការផលិតកម្មពូជ និងការចុះអធិការកិច្ច..... 7

ផ្នែកទី II ការលាងសំអាតពូជ និងការគ្រប់គ្រងសំណាប

2-1 ការលាងសំអាតពូជដោយល្បាយទឹកដីអ៊ុយរ៉េដើម្បីជ្រើសរើសពូជ

(1) របៀបរៀបចំល្បាយដីអ៊ុយរ៉េ..... 9

(2) របៀបជ្រើសរើសគ្រាប់ពូជស្រូវពេញ..... 10

2-2 ហេតុអ្វីបានជាគ្រាប់ពូជពេញមាំនស្មារសំខាន់?..... 11

2-3 ការលាងសំអាតពូជដោយទឹកក្តៅដើម្បីសម្លាប់មេរោគ..... 12

2-4 ការគ្រាំ និងផ្ទាប់ពូជ..... 13

2-5 ការផលិតជ្រូងអង្កាម..... 14

2-6 ការរៀបចំថ្នាំលសំណាប និងសាប..... 15

2-7 ការធ្វើឲ្យសំណាបរឹងមាំ..... 16

2-8 ការទប់ស្កាត់កត្តាចង្រៃនៅដំណាក់កាលសំណាប

(1) ជំងឺផ្សិតស្រូវ..... 17

(2) ទ្រីប..... 18

ផ្នែកទី III ការអនុវត្តការដាំដុះនៅឯស្រែ

3-1 ការរៀបចំដី

(1) ការក្តុរ និងវាស់បំបែកដី..... 20

(2) ការកៀរដីឲ្យស្មើ..... 21

3-2 ការបាចដីទ្រាប់បាត..... 22

3-3 ការសង..... 23

3-4 ការសំអាតស្មៅ..... 24

3-5 ការបាចដីបំប៉នលើកទី១..... 25

3-6 ការដាក់ដីបំប៉នលើកទី២..... 26

3-7 វិនិច្ឆ័យពេលវេលាក្នុងការច្រូតកាត់..... 27

3-8 ការច្រូតកាត់..... 28

ផ្នែកទី IV ការចុះអធិការកិច្ចតាមស្រែ និងដកប្រភេទពូជលាយ

4-1 កាលវិភាគពង្រៀងនៃការចុះអធិការកិច្ចតាមស្រែ..... 30

4-2 ការរៀបចំស្រែ..... 31

4-3 លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យអធិការកិច្ច

(1) គ្រាប់ពូជសុទ្ធទទួលស្គាល់..... 32

(2) គ្រាប់ពូជសុទ្ធអនុញ្ញាត..... 33

4-4 ការកំណត់ប្រភេទពូជលាយ និងពូជផ្សេងគ្នា..... 34

ផ្នែកទី V បច្ចេកទេសទុកដាក់ក្រោយពេលប្រមូលផលរួច

5-1 ការហាលសម្ងាត់..... 36

5-2 ការបកសំអាត និងច្រក..... 37

5-3 ស្តង់ដារគុណភាពពូជស្រូវជាពង្រៀង..... 38

5-4 ការធ្វើតេស្តដំណុះ..... 39

ឧបសម្ព័ន្ធ

1 តារាងចុះអធិការកិច្ច 1&2..... 41

2 តារាងចុះអធិការកិច្ច 3&4..... 42

3 តារាងជម្ងឺ និងថ្នាំកំចាត់ជម្ងឺ..... 43

4 តារាងសត្វល្អិត និងថ្នាំកំចាត់សត្វល្អិត..... 44

5 ថ្នាំកំចាត់ស្មៅសំរាប់ដំណាំស្រូវដែលអាចរកបានក្នុងទីផ្សារកម្ពុជា..... 45

6 ព័ត៌មានទំនាក់ទំនង..... 46

ផ្នែកទី I. គម្រោងការងារនៃផលិតកម្មពូជស្រូវ

